



LA/Petri Jääskinen/TB

15.11.1985

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV LAGEN OM AVTRÄDELSEPENSION

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om avträdelsepension och vissa därtill anslutna lagar.

Syftet med propositionen är att förlänga systemet med avträdelsepension med tre år, varvid det skulle omfatta avträdelser som sker senast under år 1988. Samtidigt föreslås att ändringar görs i systemet, genom vilka man försöker effektivisera användningen av det. Enligt förslagen upphävs lagen om avträdelsevederlag och slopas i LFÖPL de lagrum som gäller avträdelsevederlaget.

Avsikten är att försätta lagändringarna i kraft 1.1.1986.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om avträdelsepension och till vissa därtill anslutna
lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Enligt de gällande stadgandena om avträdelsepension kan man få avträdelsepension om överlåtelsen sker senast under år 1985.

Syftet med propositionen är att förlänga systemet med avträdelsepension med tre år, varvid det skulle omfatta avträdelser, som sker senast under år 1988. Samtidigt föreslås att ändringar görs i systemet, genom vilka man försöker effektivisera användningen av det. Bland annat föreslås att villkoren för beskogning av åker lindras och att de regler enligt vilka avträdelsepensionen beräknas ändras så, att de mer än de nuvarande skulle gynna dem som avträder de minsta lägenheterna. Man försöker öka viljan hos dem som är arbetsoförmögna eller som har åldern inne för ålderdomspension att avstå från odling, genom att göra den minskade avträdelsepensionens be-

lopp något större än nu för odlare i denna situation avträder sin odling.

Samtidigt föreslås, att försäkringspremien för avträdelsepensionen slopas. Propositionen innehåller dessutom förslag om vissa justeringar av teknisk natur i lagen.

Samtidigt som det föreslås att systemet med avträdelsepension skall fortgå, föreslås att lagen om avträdelsevederlag upphävs. I anslutning härtill föreslås att de lagrum i lagen om pension för lantbruksföretagare som gäller avträdelsevederlag upphävs.

Avsikten är att lagförslaget skall bringas i kraft räknat från ingången av år 1986. De nya stadgandena i lagen om avträdelsepension skulle tillämpas på fall där överlåtelsen sker den 1 januari 1986 eller senare.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuvarande läge och föreslagna ändringar

1.1. Förlängning av systemets giltighetstid

Lagen om avträdelsepension stadgades ursprungligen för att gälla för avträdelser under åren 1974—1976. Giltighetstiden för systemet har genom en lag av 7.1.1977 (18/77) förlängts först till att omfatta avträdelser åren 1977—1980 och genom en lag av 30.12.1980 (1037/80) till att omfatta avträdelser, som inträffar senast år 1985.

4385008302

Syftet med avträdelsepensionssystemet är att åstadkomma ändamålsenliga brukningsenheter, närmast genom att öka lägenheternas storlek samt ta kvalitetsmässigt dålig- eller illa belägen åker ur produktion genom beskogning. Eftersom förvärvaren normalt är yngre än avträderen främjas samtidigt en förnygring av åldersstrukturen hos jordbrukarbefolkningen.

Systemet kan för sin del konstateras ha inverkat på jordbrukets struktur på åsyftat sätt. I de före utgången av år 1984 beviljade pensionsfallen har 4 254 brukningsenheter varit föremål för avträdelse. Av dessa har 939 (22 %) sålts till jordbruksstyrelsen, 2 507 (59 %) till en annan

odlare och 752 (18 %) har helt och hållet beskogsats. Medan lagen har varit i kraft har sammanlagt 34 488 hektar åker berörts av systemet. Härav har 4 710 hektar beskogsats.

Fortfarande är målet för strukturpolitiken beträffande jordbruket att förstora lägenheterna och sänka den höga medelålderna bland odlarna. Enligt statistiken fanns år 1982 i fysiska personers ägo 146 566 lägenheter, som omfattade minst två hektar åker. Hälften av dessa lägenheter hade mindre än tio hektar åker. Nästan 20 procent av brukningsenheterna ägdes av odlare som hade fyllt 65 år.

En förlängning av lagens giltighetstid är motiverad också med tanke på systemet med åkerreservering. Vid utgången av år 1984 fanns gällande åkerreserveringsavtal för 9 602 lägenheter. Systemet berörde vid utgången av år 1984 39 526 hektar icke beskogad åker. Då avtalens giltighetstid löper ut och åkerreserveringsersättningarna upphör måste uppmärksamhet fästas vid användningen av de frigjorda åkrarna och vid odlarens utkomstskydd.

Sedan år 1983 har en lag om styrning och balansering av lantbruksproduktionen (81/83) varit i kraft. I enlighet med den har närmast de äldsta odlarna eller de som har förlorat sin arbetsförmåga kunnat ingå avtal för fem år om minskad lantbruksproduktion. Sedan avtalet har upphört att gälla skulle avträdelssystemet ge dem möjlighet att på ett smidigt sätt avstå från lantbruksproduktion. Detta främjar uppnåendet av de produktions- och strukturpolitiska målen.

Regeringen anser därför att med beaktande av ovan nämnda faktorer borde systemet med avträdelsepension fortsätta.

Eftersom regeringen har för avsikt att samtidigt med denna proposition avlåta en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt vilket systemet med generationsväxlingspension skall gälla i ytterligare tre år, är det ändamålsenligt att lagen om avträdelsepension har samma giltighetstid. Lagen om avträdelsepension skulle således tillämpas på överlåtelser, som inträffar under tiden mellan den 1 januari 1986 och den 31 december 1988.

1.2. Beskogningsduglig åker

1 § 2 mom. lagen om avträdelsepension ger möjligheten att avstå från odling genom att beskoga åkern. Kravet att en åker, som skall

beskogas, till läge eller kvalitet skall vara dålig har i praktiken visat sig vara för strängt och svårt att tolka. Åker, som det av andra orsaker inte har varit ändamålsenligt att använda för jordbruk, berörs inte av möjligheten till beskogning. Stadgandet i 1 § 2 mom. lagen om avträdelsepension borde därför ändras så, att man vid prövningen av om nedläggningen innebär en förbättring av lantbrukets struktur inte mera enbart skulle fästa vikt vid åkerns läge och kvalitet. Då åkern som en följd av avträdelsen tas ur produktion borde detta dock inte väsentligt få vara till nackdel för en förkovran av brukningsenheterna på orten.

1.3. Avträdelsepensionens belopp

Full avträdelsepension är per månad 260,72 mk (enligt 1985 års index) per hektar upp till fem hektar och 58,66 mk för de följande tio hektaren. Pensionens belopp har graderats så att det gynnar småbruk, eftersom man också för småbrukens del har försökt komma nära minimiinkomstnivån, då också boendeförmån, odling för hemmabehov och eventuella biinkomster beaktas. Till den del lägenheten är större än 15 hektar ökar inte avträdelsepensionen. Hektarantalet räknas enligt samma principer som inom pensionssystemet för lantbruksföretagare.

Pensionen betalas minskad, om pensionstagaren har fyllt 65 år eller om han med stöd av folkpensionslagen får arbetslöshetspension eller en för minst sex månader beviljad invaliditetspension. Den minskade avträdelsepensionen är 40 procent av pensionstagarens fulla pension. Den minskade pensionen är minst 241,15 mk per månad (enligt index för år 1985).

Erfarenheten hittills visar att avträdelssystemet inte, sådant det nu är, tillräckligt sporrar ägarna av mindre lägenheter och inte heller dem som har åldern inne för ålderdomspension att övergå till avträdelsepension. En orsak härtill kan anses vara att pensionsbeloppet är så litet. Det föreslås också att regeln för beräkning av avträdelsepensionen graderas, så att den i högre grad än nu gynnar småbruk och pensionärer.

Full avträdelsepension per månad skulle vara 390 mk (1985 års index) per hektar upp till 3 hektar, 130 mk för följande 3 hektar och 35 mk för följande 9 hektar. Efter den nya graderingen skulle den fulla avträdelsepensionen avrundad till hela fem mark till exempel vara 50 % större än nu för en areal om 3 hektar, medan för en

areal om 15 hektar beloppet skulle vara 2 % mindre än nu.

Eftersom ett av syftena med avträdelssystemet är att försöka rätta till den nu åldrade lantbruksbefolkningens åldersstruktur föreslås, att den minskade avträdelsepensionens belopp höjs till 60 % av pensionstagarens fulla pension i sådana fall då pensionen börjar som minskad pension. Med beaktande av att minskad avträdelsepension utom till 65 år fyllda också betalas till sådana som får folkpensionens arbetslöshetspension och en för minst sex månader beviljad invaliditetspension kan man förutspå att en höjning av den minskade avträdelsepensionens belopp också skulle öka sådana odlares lust att överlåta sin lägenhet i enlighet med avträdelssystemet.

1.4. Försäkringspremien

Den som får avträdelsepension är skyldig att delta i finansierandet av sin avträdelsepension genom att betala försäkringspremie, om avträdelsepensionen börjar innan han har fyllt 65 år. Ett stadgande härom ingår i 11 § lagen om avträdelsepension.

Försäkringspremien är en engångsavgift och dess storlek är beroende av avträddarens ålder och av storleken på den areal som överläts. Om det på samma lägenhet finns flere avträdelsepensionstagare under 65 år beror försäkringspremiens belopp dessutom på antalet personer och på storleken av deras avträdelsepensioner.

År 1984 var försäkringspremien i genomsnitt 2 000—4 000 mk. Sammanlagt betalade avträddarna samma år i försäkringspremier 1,0 milj. mk.

Om avträddaren har betalat försäkringspremie för sin avträdelsepension anses avträdelsepensionen, då inkomstbeskattning verkställs, utgöra en sådan i 20 § 3 punkten lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsedd pension, som grundar sig på en försäkring, som den skattskyldige har betalat i ett för allt och endast till en del räknas så som inkomst. Det har beräknats att då avträdelsepensionen endast delvis är skattepliktig inkomst innebär detta årligen ett skatteinkomstbortfall om sammanlagt ca 2,0 milj. mk.

Avträdelsepensionens försäkringspremie och den beskattningsförmån den innebär för pensionstagaren är av jämförelsevis liten betydelse. Eftersom försäkringspremien i någon mån kan antas minska viljan till avträdelse, föreslås att stadgandena om avträdelsepensionens försäk-

ringspremie upphävs. Samtidigt skulle den ovan avsedda beskattningsförmånen försvinna.

2. Upphävande av lagen om avträdelsevederlag samt 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare

Lagen om avträdelsevederlag (1974) trädde i kraft 15.1.1974. Avträdelsevederlag har kunnat betalas till en odlare, som har sålt sin brukningsenhet till staten eller som tillskottsområde till en eller flere odlare. Den åker som varit föremål för avträdelsevederlaget har man också kunnat beskoga. Om odlaren har beviljats avträdelsepension kan avträdelsevederlag enligt lagen inte betalas. Genom lagen har man strävat till att åkrarna på de brukningsenheter som inte kan anses livsdugliga slutgiltigt avlägsnas ur lantbruksproduktionen och att å andra sidan, i avsikt att förbättra lantbrukets konkurrenskraft, verksamheten för att på ett ändamålsenligt sätt förstora utvecklingsdugliga brukningsenheter skall kunna effektiveras.

Avträdelsevederlag har betalats till sammanlagt 80 odlare. Härvid har det i 13 fall varit fråga om affärer mellan odlare. I de övriga fallen har brukningsenheten överlåtits till jordbruksstyrelsen, till vilken sammanlagt ca 3 500 hektar jord har övergått. Nästan alla utbetalningar av avträdelsevederlag har inträffat under åren 1974—1978. Efter år 1980 har inga ansökningar om avträdelsevederlag längre gjorts.

Orsaken till att lagen om avträdelsevederlag har minskat i betydelse har varit införandet av systemet med avträdelsepension och därjämte det faktum, att de överlåtelser som systemet omfattar sedan lagen om gårdsbruksheter har stiftats har kunnat genomföras inom ramen för denna lag på ett smidigare och för odlaren fördelaktigare sätt än genom systemet med avträdelsevederlag. Eftersom systemet med avträdelsevederlag av denna anledning inte längre har haft någon praktisk betydelse föreslås att lagen om avträdelsevederlag upphävs.

I anslutning till upphävandet av lagen om avträdelsevederlag föreslås också att de i 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare ingående stadgandena om avträdelsevederlag upphävs, sådana dessa lagrum lyder i lag av den 4 januari 1974 (21/74).

3. Ärendets beredning

Propositionen grundar sig på det betänkande som har avgetts av kommissionen för utveckling av avträdelse- och generationsväxlingspensionsystemen (kommittébetänkande 1985:30).

År	1. Kostnaderna om systemet inte fortsätter milj. mk	2. Tilläggs-kostnaderna om systemet fortsätts milj. mk	3. Total-kostnader milj. mk
1986	47	knappt 1	47
1987	44	5	49
1988	41	9	50
1989	38	12	50
1990	35	12	47
1995	23	9	32
2000	14	5	19

4. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar föranleds av att lagen om avträdelsepension också skulle tillämpas på överlåtelse under åren 1986—1988.

I följande tabell anföras de kostnader som systemet åsamkar staten 1. oberoende av om systemet fortsätter 2. tilläggs-kostnader, som den föreslagna förlängningen av systemets tillämpning medför samt 3. de av punkterna 1 och 2 föranledda totala kostnaderna. Kostnaderna är anförda enligt 1985 års nivå.

Graderingen av reglerna för hur avträdelsepension kunde beräknas så att små lägenheter skulle gynnas mer än nu och höjningen av den minskade avträdelsepensionens belopp i en del av fallen skulle inte väsentligt öka kostnaderna för systemet.

5. Närmare stadganden och bestämmelser

Om de föreslagna ändringarna i lagen om avträdelsepension görs förutsätter detta att motsvarande ändringar också skall göras i förordningen om avträdelsepension.

DETALJERAD MOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om ändring av lagen om avträdelsepension

1 §. Såsom har konstaterats i punkt 1.2 i den allmänna motiveringen innebär den föreslagna ändringen i paragrafens 2 mom. att avträdelseoftare än för närvarande kunde ske genom beskogning av åker.

2 §. Med hänvisning till punkt 1.1. i den allmänna motiveringen föreslås att paragrafens 4 punkt ändras.

3 §. Upphävandet av lagen om avträdelsevederlag föranleder en ändring av teknisk natur i paragrafen.

6 §. Ett stadgande om enskild odlares brukningsenhet föreslås intaget i 6 § 1 mom. 2

punkten. Nu ingår ett sådant i 3 § förordningen om avträdelsepension. Samma mom. 3 punkt föreslås preciserad så, att där intas en hänvisning till 52 § 3 mom. första meningen lagen om gårdsbruksenheter.

6 b §. I denna nya paragrafs 1 mom. skulle ingå en definition av begreppet enskild odlare. Definitionen ingår nu i 3 § förordningen om avträdelsepension.

Begreppet brukningsenhet skulle definieras i paragrafens 2 mom. och inte längre i 1 § förordningen om avträdelsepension.

7 §. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så, att splittring av en lägenhet skulle bedömas i enlighet med stadgandena i 4 och 5 §§ lagen om gårdsbruksenheter.

8 §. Minskad avträdelsepension erlaggs till en avträdare, som har fyllt 65 år eller som med stöd

av folkpensionslagen (347/56) får arbetslöshetspension eller en för minst sex månader beviljad invaliditetspension. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att avträdelsepension skulle betalas minskad också till den som med stöd av folkpensionslagen får individuell förtidspension eller förtida ålderdomspension. Individuell förtidspension och förtida ålderdomspension är delar av det flexibla pensionsålderssystem som är avsett att träda i kraft vid ingången av år 1986. Den individuella förtidspensionen är en ny form av invaliditetspension. Den förtida ålderdomspensionen betraktas som ålderdomspension. Således skulle avträdelsepensionen till en sådan pensionstagare urbetalas minskad.

Formuleringen i paragrafens 2 och 3 mom. föreslås justerad, så att den motsvarar ändringen i 1 mom.

9 §. Med hänvisning till punkt 1.3 i den allmänna motiveringen föreslås att regeln för beräkning av avträdelsepensionen ändras. Paragrafens tredje mening motsvarar den gällande 13 §.

10 §. Med hänvisning till punkt 1.3 i den allmänna motiveringen föreslås att den minskade avträdelsepensionens belopp utgör 60 % av avträdares fulla avträdelsepension i de fall då pensionen börjar som minskad pension.

Stadgandet om den minskade avträdelsepensionens minimibelopp skulle upphävas, eftersom det är obehövt sedan 9 § ändrats.

11 §. Med hänvisning till punkt 1.4 i den allmänna motiveringen föreslås att stadgandena om avträdelsepensionens försäkringspremie upphävs.

Nuvarande 12 § 1 mom. föreslås bli ny 11 §. Den behandlar den tid inom vilken pension skall sökas. Pension borde sökas inom ett år efter avträdelsen precis som nu. Eljest skulle avträda- ren gå miste om rätten att få pension. Ansökan skulle endast i undantagsfall kunna godkännas trots inträffad försening. För förseningen måste då påvisas synnerligen vägande skäl. Ett sådant kan till exempel vara den sökandes sjukdom eller någon annan därmed jämförbar, av den sökande oberoende orsak, som har utgjort hinder för inlämnande av ansökan i tid.

12 §. Första meningen i gällande 12 § 2 mom. föreslås flyttad till samma paragrafs 1 mom. Dessutom föreslås att tidpunkten då pensionen börjar betalas skall bli exaktare reglerad än den nu är.

Retroaktivt skulle avträdelsepension betalas för högst ett år, räknat från den tidpunkt då ansökan

om pension har gjorts och inte för en tid av sex månader som nu. I vissa fall fastställs att äganderätten till brukningsenheten skall övergå efter det köpet har avslutats och besittningsrätten övergått. För att inte överförandet av äganderätten i onödan skall uppskjutas föreslås att i paragrafen stadgas att avträdelsepension skall betalas för en tid av högst ett år innan äganderätten övergår till en annan person.

Pension skulle betalas för hela kalendermånader såsom nu.

13 §. Stadgandena i gällande 12 § 4 mom. skulle flyttas och bli 13 § 1 och 2 mom. Uttrycket "särskilda skäl" ändras till uttrycket "vägande skälighetssynpunkter".

Det gällande 12 § 3 mom. skulle flyttas och bli 13 § 3 mom.

15 §. Stadgandet i det gällande 1 mom., som gäller ansökan om pension, skulle flyttas till förordningen om avträdelsepension.

I paragrafen skulle liksom nu stadgas om vilka omständigheter lantbruksdistriktets lantbruksbyrå eller jordbruksstyrelsen borde avge utlåtande till pensionsanstalten. Lantbruksdistriktets lantbruksbyrå skulle i första hand avge utlåtande om alla de förutsättningar som finns för erhållande av pension. Endast om lantbruksbyrån anser att inte de villkor för erhållande av pension uppfylls i fråga om vilka lantbruksmyndigheternas utlåtanden binder pensionsanstalten eller om jordbruksstyrelsen för vissa grupper del har beslutat att själv handlägga ärendet, skulle utlåtandet till pensionsanstalten ges av jordbruksstyrelsen.

16 §. I sak skulle stadgandet motsvara det nuvarande. Paragrafen föreslås likväl bli förtydligad så, att pensionsnämnden och försäkringsdomstolen på samma sätt som pensionsanstalten skulle vara bundna vid lantbruksbyråns eller jordbruksstyrelsens utlåtande.

17 §. I paragrafens 1 och 2 mom. skulle stadgas om att pensionsansökan i enlighet med det gällande stadgandet också kunde behandlas och pensionen beviljas som villkorlig. Det föreslås dock att stadgandena ändras så, att vid avgörandet av en villkorlig pensionsansökan den tidpunkt då köpeanbudet, utkastet till överlåtelsehandling eller besikningsförbindelsen har undertecknats betraktas som tidpunkt för överlåtel- sen, när frågan huruvida boende- och odlingsvillkoren har uppfyllts skall avgöras.

Av denna ändring följer, att då man ansöker om ett villkorligt beslut på grundval av besikning, skall besikningsförbindelsen bifogas. Enligt det gällande stadgandet räcker det i ett

sådant fall med att ansökningsblanketten har ifyllits och besogningsförbindelse krävs först då det slutliga beslutet ges.

I paragrafens 3 mom. stadgas om pensionstagarens rätt att få ett förhandsbesked om, vad den åtgärd han planerar innebär för betalningen av hans avträdelsepension. Härom har i den gällande paragrafen stadgats i 4 mom.

18 §. Eftersom jordbruksstyrelsen också utan ett specialstadgande kan köpa lägenheter och områden med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond, föreslås att paragrafen upphävs.

I den nya 18 § föreslås ett stadgande om, när ett villkorligt beslut förfaller. Det skulle motsvara gällande 17 § 2 mom.

19 §. Paragrafen föreslås upphävd, eftersom den i praktiken har blivit utan betydelse.

21 §. Enligt gällande paragraf kan avträderen på villkor och med avgifter, som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet, för sig själv ordna ett pensionsskydd, som är bättre än det avträdelsepensionsskydd som lagen förutsätter. I praktiken har stadgandet inte haft någon betydelse. Det föreslås därför upphävt.

22 §. I paragrafen bör göras en teknisk ändring därför att stadgandena om försäkringspremie för avträdelsepensionen föreslås upphäva. Det föreslagna nya finska uttrycket "hoitokulut" motsvarar till sitt innehåll det nuvarande "hallintokulut". Detta föranleder ingen ändring av det svenska uttrycket "förvaltningsutgifter".

23 §. Angående sökande av ändring i lantbruksmyndigheternas beslut är stadgat i 19 § förordningen om avträdelsepension och om sökande av ändring i pensionsanstaltens beslut i 23

§ lagen om avträdelsepension. Stadgandena om sökande av ändring har skrivits i en tydligare form än de nu har och sammanförts till 23 §. Dess 1 och 2 mom. motsvarar i sak 19 § i förordningen om avträdelsepension samt 3 och 4 mom. den gällande paragrafens 1 och 2 mom.

1.2. Lag om upphävande av lagen om avträdelsevederlag och av 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare

Med hänvisning till punkt 1.2. i den allmänna motiveringen föreslås att lagen 4.1.1974 om avträdelsevederlag upphävs genom en lag därom samt 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare genom en lag därom.

2. Ikraftträdande

Avsikten är att ändringarna i lagen om avträdelsepension skall träda i kraft från ingången av år 1986. De tillämpas på fall, då avträdelsen sker eller det i 17 § lagen om avträdelsepension avsedda villkorliga beslutet ges år 1986 men före år 1989. Lagen om avträdelsevederlag och de därtill anslutna stadgandena i lagen om pension för lantbruksföretagare borde upphävas från ingången av år 1986.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsepension**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 4 januari 1974 om avträdelsepension (16/74) 19 och 21 §§,

av dessa lagrum 19 § sådan den lyder i lag av den 7 januari 1977 (18/77),

ändras 1 § 2 mom., 2 § 4 punkten, 3 §, 6 § 1 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 9 § 1 mom., 10—13 §§, 15—18 §§, 22 och 23 §§,

av dessa lagrum 1 § 2 mom., 10 och 18 §§ sådana de lyder i den nämnda lagen av den 7 januari 1977, 2 § 4 punkten sådan den lyder i lag av den 30 december 1980 (1037/80), 6 § 1 mom. sådant det lyder ändrat genom sistnämnda lag och genom lag av den 25 januari 1984 (98/84), 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 21 januari 1983 (80/83), 8 § sådan den lyder i lag av den 23 april 1976 (356/76), 11 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, 12 § sådan den lyder delvis ändrad genom den nämnda lagen av den 28 december 1979, 13 § sådan den lyder i lag av den 29 juli 1976 (663/76), 15 och 23 §§ sådana de lyder delvis ändrade genom den nämnda lagen av den 30 december 1980, 16 § sådan den lyder ändrad genom de nämnda lagarna av den 7 januari 1977 och 30 december 1980 samt 17 § sådan den lyder delvis ändrad genom de nämnda lagarna av den 7 januari 1977 och den 23 april 1976, samt

fogas till lagen en ny 6 b § som följer:

1 §

Avträdelse anses ha skett för förbättrande av jordbrukets struktur, om den främjar bildandet av fortbeståndsdugliga brukningsenheter eller om följderna därav är att åker utsluts ur jordbruksproduktionen och detta inte är till väsentlig nackdel för utvecklandet av brukningsenheterna på orten.

2 §

Förutsättning för erhållande av pension är:

4) att avträdelsen har skett efter år 1973 men före år 1989.

3 §

Avträdare är inte berättigad till avträdelsepension, om honom eller hans maka har beviljats i 6 a § lagen om pension för lantbruksföretagare (219/74) avsedd generationsväxlingspension eller om nämnda person har ansökan om generationsväxlingspension anhängig.

6 §

Brukningens ägare anses ha avstått från att bedriva jordbruk på sätt, som avses i denna lag, om han överläter sin brukningsenhet

1) till jordbruksstyrelsen;

2) till enskild odlare som tillskottsområde eller till dennes make som ett lämpligt tillskottsområde.

de till odlarens brukningsenhet under förutsättning.

a) att brukningsenheten redan tidigare är fortbeståndsduglig eller att den blir fortbeståndsduglig på grund av att tillskottsområdet förvärfvas och

b) att brukningsenheten inte redan tidigare är eller på grund av förvärvet av tillskottsområdet blir ett familjejordbruk, som är väsentligt större än sådana familjejordbruk som avses i lagen om gårdsbruksenheter;

3) till person, som i enlighet med 52 § 3 mom. första meningen lagen om gårdsbruksenheter kan få jordinköpslån för förvärv av ifrågavarande lägenhet;

4) som tillskottsområde till samfällid skogsdelägarlag; eller

5) till forststyrelsen under förutsättning att jordbruksstyrelsen eller i 2 punkten avsedd odlare inte köper området för att använda det som skogstillskottsområde.

6 b §

Med enskild odlare avses i denna lag en odlare, som bedriver jordbruk som sitt yrke och som på grund av sina personliga egenskaper kunde beviljas jordinköpslån med stöd av lagen om gårdsbruksenheter för inköp av tillskottsområde. Om inte särskild orsak föreligger förutsätts dessutom, att odlaren då han anskaffar tillskottsområdet till sin brukningsenhet, har bosatt sig stadigvarande på nämnda brukningsenhet eller i dess omedelbara närhet.

Med brukningsenhet avses en jordbruksekonomisk helhet, som består av en eller flere lägenheter eller delar av lägenheter. Med del av lägenhet avses en bestämd del eller ett bestämt område av en lägenhet. En separat lägenhet, som endast består av skogsmark, anses inte som en brukningsenhet.

7 §

Rätt till avträdelsepension föreligger inte om den brukningsenhet som är föremål för avträdel- sen har splittrats så, att brukningsenhetens ägare inte med beaktande av stadgandena i 4 och 5 §§ lagen om gårdsbruksenheter kan få lån i enlighet med nämnda lag.

8 §

I avträdelsepension betalas full avträdelsepension eller minskad avträdelsepension. Minskad avträdelsepension betalas till en avträddare, som

har fyllt 65 år eller som får i folkpensionslagen (347/56) avsedd arbetslöshetspension, individuell förtidspension, för minst sex månader beviljad invaliditetspension eller förtida ålderspension.

Full avträdelsepension ändras till minskad avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då pensionstagaren har fyllt 65 år. Då avträdelsepensionstagare beviljas i 1 mom. avsedd folkpension verkställs ändringen av avträdelsepensionen från närmast följande möjliga förfalldag för pensionen efter det meddelande om beviljandet av folkpensionen inkom till den anstalt som betalar avträdelsepensionen.

Om den i 1 mom. avsedda folkpension som beviljas avträdelsepensionstagare upphör, ändras minskad avträdelsepension till full avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då betalningen av folkpensionen upphörde.

9 §

Det månatliga beloppet av full avträdelsepension per hektar överlåten eller beskogad jordbruksjord är 390 mark för de första tre hektaren, 130 mark för följande tre hektar och därefter 35 mark per hektar, sammanlagt dock högst för 15 hektar. Då jordbruksjordens hektar härvid beräknas, beaktas de delar av brukningsenheten som har överlåtit på ovan i 6 § 1 eller 2 mom. avsett sätt eller beträffande vilka beskogningsförbindelse har ingåtts. Ovan stadgade marktbelopp justeras enligt förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån på det sätt som stadgas i 9 § lagen om pension för arbetstagare (395/61).

10 §

Beloppet av den minskade avträdelsepensionen för en sådan pensionstagare vars avträdelsepension börjar som minskad pension, är 60 procent av hans fulla avträdelsepensionsbelopp. I annat fall är den minskade avträdelsepensionens belopp 40 procent av pensionstagarens fulla avträdelsepension.

11 §

Avträdelsepension skall sökas inom ett år från det avträdelsen skett, vid äventyr att rätten att erhålla pension annars förverkas. Av synnerligen vägande skäl kan pension dock beviljas även på försenad ansökan.

12 §

Avträdelsepension erläggs från den tidpunkt då besittningen av brukningsenheten eller en del

av den har övergått, eller i fråga om beskojning, då avträdaren i enlighet med beskojningsavtalet upphörde att odla de åkrar som skulle beskojgas, dock inte förrän han har upphört att bedriva jordbruk.

Pension beviljas dock inte för längre tid än ett år före det ansökan om pension har gjorts eller äganderätten har övergått.

Om pension i enlighet med denna paragraf borde erläggas för en del av en kalendermånad betalas dock inte pension för denna månad.

13 §

Om avträdaren börjar bedriva jordbruksproduktion i större omfattning än i 6 a § 1 mom. är stadgat eller om försäljningsbegränsnings- eller beskojningsförbindelse inte har iaktagits, indras avträdelsepensionen räknat från den tidpunkt då den verksamhet inleddes som föranleder indragningen eller då försummelsen inträffade.

Om det jordbruk avträdaren har bedrivit eller den försummelse av avtal som han har gjort sig skyldig till bör anses vara ringa eller om vägande skälighetssynpunkter annars talar för det, kan pensionen indras delvis eller för viss tid eller beslut fattas, om att pensionen betalas oförändrad.

Rätten till avträdelsepension upphör vid ingången av månaden näst efter pensionstagarens dödsdag.

15 §

Lantbruksdistriktets lantbruksbyrå skall till pensionsanstalten avge utlåtande om huruvida de i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, 6 b § och 7 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för erhållande av avträdelsepension föreligger.

Om lantbruksbyrån anser, att i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av avträdelsepension inte föreligger, eller om jordbruksstyrelsen för vissa grupper av pensionsfall har beslutat så, skall utlåtandet till pensionsanstalten ges av jordbruksstyrelsen.

Lantbruksmyndigheten avger också till pensionsanstalten utlåtande om huruvida även andra än i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension föreligger.

16 §

Pensionsanstalten handhar avgörandet av pensionsansökan samt andra uppgifter i anslutning till fastställandet och utanordningen av pensionen.

Pensionsanstalten, pensionsnämnden och försäkringsdomstolen har inte rätt att i sitt beslut avvika från lantbruksbyråns eller jordbruksstyrelsens utlåtanden till den del beslutet berör i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, 6 b § och 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension.

Det ankommer på lantbruksbyråerna och lantbruksnämnderna att jämte pensionsanstalten övervaka att avträdelsepensionstagaren på det sätt som förutsätts i denna lag avstår från att bedriva jordbruk och att förbindelserna om försäljningsbegränsningar och beskojning uppfylls.

17 §

Pensionsansökan kan handläggas och pension beviljas villkorligt före avträdelsen. Som grund betraktas då jordbruksstyrelsens köpeanbud angående överlåtelsen, utkast till överlåtelsehandling, vilket har undertecknats av pensionssökanden och förvärvaren, eller beskojningsavtal. En förutsättning för erläggande av pension är, att en överlåtelsehandling enligt köpeanbudet eller utkastet, en beskojningsförbindelse eller till riktheten officiellt styrkta avskrifter av dem tillställs pensionsanstalten.

Då en pensionsansökan avgörs med stöd av ett köpeanbud, ett utkast till överlåtelsehandling eller en beskojningsförbindelse anses som i 2 § 1 punkten och 2 b § 1 mom. 5 punkten avsedd överlåtelsehandling den tidpunkt då ifrågavarande dokument har undertecknats.

Avträdelsepensionstagaren har rätt att av pensionsanstalten få ett bindande förhandsbesked om huruvida den åtgärd som han eller ägaren av den lägenhet som är föremål för avträdelse planerar föranleder att pensionen enligt 13 § 1 och 2 mom. indras eller sänks.

18 §

Det ovan i 17 § avsedda villkorliga beslutet förfaller, om överlåtelsehandlingen, beskojningsförbindelsen eller avskrifter av dem inte har tillställts pensionsanstalten inom sex månader efter det att beslutet gavs.

22 §

De kostnader som föranleds av avträdelsepensionerna betalas av statens medel. De förvaltningsutgifter som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningsutgifterna för dess övriga verksamhet och pensionsanstalten ersätts för dem såsom det

är stadgat om förvaltningsutgifter i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare.

Staten skall, i enlighet med vad genom förordning närmare stadgas, varje år i förskott erlägga ett belopp, som motsvarar vad staten enligt 1 mom. uppskattas komma att erlägga.

23 §

I beslut, som ingår i jordbruksstyrelsens utlå-
tande och enligt vilket förutsättningar för erhållande av i 16 § 2 mom. avsedd avträdelsepension inte föreligger, kan ändring sökas i den ordning som är stadgad i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

I annat beslut av jordbruksstyrelsen eller lantbruksbyrå, som har fattats med stöd av denna lag, får ändring inte sökas genom besvär.

I beslut, som pensionsanstalt har fattat med stöd av denna lag, får ändring sökas enligt det

som är stadgat i lagen om pension för arbetst-
gare.

Ändring i beslut får dock inte sökas genom besvär, om pensionsanstalten har avslagit pensionsansökan på den grund att i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, 6 b § eller 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av avträdelsepension inte föreligger.

Denna lag träder i kraft den 198 .

Denna lag tillämpas om avträdelse sker eller, då pensionen grundar sig på i 17 § lagen om avträdelsepension avsett villkorligt beslut, såvida sagda beslut ges efter år 1985. Denna lags 8 och 13 §§ tillämpas dock också på de fall då överlå-
telsen har skett eller det villkorliga beslutet getts före år 1986.

De i 9 § denna lag stadgade markbeloppen motsvarar det för år 1985 fastställda löneindexta-
let.

2.

Lag

om upphävande av lagen om avträdelsevederlag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen den 4 januari
1974 om avträdelsevederlag (19/74).

2 §

Denna lag träder i kraft den

198 .

3.

L a g

om upphävande av 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 6 § 5 mom. och 10 § 5 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 4 januari 1974 (21/74).	Denna lag träder i kraft den 198 .

Helsingfors den 1 november 1985

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Matti Abde

1.

Lag om ändring av lagen om avträdelsepension

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 4 januari 1974 om avträdelsepension (16/74) 19 och 21 §§,
 av dessa lagrum 19 § sådan den lyder i lag av den 7 januari 1977 (18/77),
ändras 1 § 2 mom., 2 § 4 punkten, 3 §, 6 § 1 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 9 § 1 mom., 10—13 §§,
 15—18 §§, 22 och 23 §§,
 av dessa lagrum 1 § 2 mom., 10 och 18 §§ sådana de lyder i den nämnda lagen av den 7 januari
 1977, 2 § 4 punkten sådan den lyder i lag av den 30 december 1980 (1037/80), 6 § 1 mom. sådant
 det lyder ändrat genom sistnämnda lag och genom lag av den 25 januari 1984 (98/84), 7 § 2 mom.
 sådant det lyder i lag av den 21 januari 1983 (80/83), 8 § sådan den lyder i lag av den 23 april 1976
 (356/76), 11 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, 12 § sådan den lyder delvis
 ändrad genom den nämnda lagen av den 28 december 1979, 13 § sådan den lyder i lag av den 29 juli
 1976 (663/76), 15 och 23 §§ sådana de lyder delvis ändrade genom den nämnda lagen av den 30
 december 1980, 16 § sådan den lyder ändrad genom de nämnda lagarna av den 7 januari 1977 och 30
 december 1980 samt 17 § sådan den lyder delvis ändrad genom de nämnda lagarna av den 7 januari
 1977 och den 23 april 1976, samt
fogas till lagen en ny 6 b § som följer:

Gällande lag

Förslag

1 §

Avträdelse anses ha skett för förbättrande av jordbrukets struktur, om den främjar bildandet av fortbeståndsdugliga brukningsenheter eller om följderna är att åker, som till sin kvalitet eller sitt läge är dålig, uteslutes ur jordbruksproduktionen.

Avträdelse anses ha skett för förbättrande av jordbrukets struktur, om den främjar bildandet av fortbeståndsdugliga brukningsenheter eller om följderna *därav* är att åker *utesluts ur jordbruksproduktionen och detta inte är till väsentlig nackdel för utvecklandet av brukningsenheterna på orten.*

2 §

Förutsättning för erhållande av pension är:

4) att avträdelsen har skett efter år 1973 men före år 1986.

2 §

Förutsättning för erhållande av pension är:

4) att avträdelsen har skett efter år 1973 men före år 1989.

3 §

Avträdare är icke berättigad till avträdelsepension, om honom eller hans make beviljats *avträdelsevederlag enligt lagen om avträdelsevederlag (19/74) eller i 6 a § lagen om pension för lantbruksföretagare (/) avsedd generationsväxlingspension eller om sagda person har ansökan om avträdelsevederlag eller ansökan om generationsväxlingspension anhängig.*

3 §

Avträdare är inte berättigad till avträdelsepension, om honom eller hans *maka* har beviljats i 6 a § lagen om pension för lantbruksföretagare (219/74) avsedd generationsväxlingspension eller om *nämnda* person har ansökan om generationsväxlingspension anhängig.

Gällande lag

6 §

Brukningenshets ägare anses ha avstått från att bedriva jordbruk på sätt, i denna lag, *osyftas*, om han överlåter sin brukningsenhet

- 1) till jordbruksstyrelsen;
- 2) till enskild odlare som tillskottsområde eller till dennes make som lämpligt tillskottsområde till odlarens brukningsenhet, dock inte om till följd av förvärvet av tillskottsområdet uppkommer ett familjejordbruk som är väsentligt större än sådant familjejordbruk som avses i lagen om gårdsbruksenheter;

- 3) till person, som i enlighet med 52 § 3 mom. lagen om gårdsbruksenheter kan få jordinköpslån för förvärvande av ifrågavarande lägenhet;

- 4) som tillskottsområde till samfälld skogs delägarlag; eller

- 5) till forststyrelsen under förutsättning att jordbruksstyrelsen eller i 2 punkten avsedd odlare inte köper området för att använda det som skogstillskottsområde.

Förslag

6 §

Brukningenshets ägare anses ha avstått från att bedriva jordbruk på sätt, *som avses* i denna lag, om han överlåter sin brukningsenhet

- 1) till jordbruksstyrelsen;
- 2) till enskild odlare som tillskottsområde eller till dennes make som ett lämpligt tillskottsområde till odlarens brukningsenhet *under förutsättning,*

a) att brukningsenheten redan tidigare är fortbeståndsduglig eller att den blir fortbeståndsduglig på grund av att tillskottsområdet förvärvas och

b) att brukningsenheten inte redan tidigare är eller på grund av förvärvet av tillskottsområdet blir ett familjejordbruk, som är väsentligt större än sådana familjejordbruk som avses i lagen om gårdsbruksenheter;

- 3) till person, som i enlighet med 52 § 3 mom. *första meningen* lagen om gårdsbruksenheter kan få jordinköpslån för förvärv av ifrågavarande lägenhet;

- 4) som tillskottsområde till samfälld skogs delägarlag; eller

- 5) till forststyrelsen under förutsättning att jordbruksstyrelsen eller i 2 punkten avsedd odlare inte köper området för att använda det som skogstillskottsområde.

6 b §

Med enskild odlare avses i denna lag en odlare, som bedriver jordbruk som sitt yrke och som på grund av sina personliga egenskaper kunde beviljas jordinköpslån med stöd av lagen om gårdsbruksenheter för inköp av tillskottsområde. Om inte särskild orsak föreligger förutsätts dessutom, att odlaren då han anskaffar tillskottsområdet till sin brukningsenhet, har bosatt sig stadigvarande på nämnda brukningsenhet eller i dess omedelbara närhet.

Med brukningsenhet avses en jordbruksekonomisk helhet, som består av en eller flere lägenheter eller delar av lägenheter. Med del av lägenhet avses en bestämd del eller ett bestämt område av en lägenhet. En separat lägenhet, som endast består av skogsmark, anses inte som en brukningsenhet.

7 §

Rätt till avträdelsepension föreligger inte om avträderen den 1 april 1977 eller därefter till

Rätt till avträdelsepension föreligger inte om *den brukningsenhet som är föremål för avträdel-*

Gällande lag

annan än jordbruksstyrelsen eller som tillskottsområde till enskild odlare har överlåtit en så väsentlig del av brukningsenheten att överlåtelserna bör anses splittra denna. Rätten till pension förverkas dock inte, om från splittringen fram till avträdelserna har förflutit minst fem år eller, om avträdelsernas make sedermera avlidit, en kortare tid, och splittringen berott på tvingande ekonomiska svårigheter.

8 §

I avträdelsepension utbetalas full avträdelsepension eller minskad avträdelsepension. Minskad avträdelsepension erlägges till avträdelserna, som fyllt 65 år eller som erhåller i folkpensionslagen (347/56) avsedd arbetslöshetspension eller för minst sex månader beviljad invaliditetspension.

Full avträdelsepension ändras till minskad avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då pensionstagaren fyllt 65 år. Då avträdelsepensionstagare beviljas i 1 mom. avsedd arbetslöshets- eller invaliditetspension, verkställs ändringen av avträdelsepensionen från närmast följande möjliga förfalldag för denna efter det meddelandet om beviljandet av folkpension inkom till den anstalt som betalar avträdelsepensionen.

Om avträdelsepensionstagare beviljad, i 1 mom. avsedd arbetslöshets- eller invaliditetspension upphör, ändras minskad avträdelsepension till full avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då folkpensionen upphörde att utgå.

9 §

Det månatliga beloppet av full avträdelsepension är 80 mark per hektar överlåten eller beskogad jordbruksjord upp till 5 hektar samt därefter 18 mark per hektar, sammanlagt likväl högst för 15 hektar. Då jordbruksjordens hektar härvid beräknas, beaktas de delar av brukningsenheten som överlåtit på ovan i 6 § 1 eller 2 mom. avsett sätt eller beträffande vilka beskoingsförbindelse ingåtts.

Förslag

sen har splittrats så, att brukningsenhetens ägare inte med beaktande av stadgandena i 4 och 5 §§ lagen om gårdsbruksenheter kan få lån i enlighet med nämnda lag.

8 §

I avträdelsepension betalas full avträdelsepension eller minskad avträdelsepension. Minskad avträdelsepension *betalas* till en avträdelserna, som har fyllt 65 år eller som får i folkpensionslagen (347/56) avsedd arbetslöshetspension, *individuell förtidspension*, för minst sex månader beviljad invaliditetspension *eller förtida ålderspension*.

Full avträdelsepension ändras till minskad avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då pensionstagaren har fyllt 65 år. Då avträdelsepensionstagare beviljas i 1 mom. avsedd *folkpension* verkställs ändringen av avträdelsepensionen från närmast följande möjliga förfalldag för *pensionen* efter det meddelande om beviljandet av folkpension inkom till den anstalt som betalar avträdelsepensionen.

Om den i 1 mom. avsedda folkpension som beviljas avträdelsepensionstagare upphör, ändras minskad avträdelsepension till full avträdelsepension vid ingången av månaden näst efter den då betalningen av folkpensionen upphörde.

9 §

Det månatliga beloppet av full avträdelsepension *per hektar överlåten eller beskogad jordbruksjord är 390 mark för de första tre hektaren, 130 mark för följande tre hektar och därefter 35 mark per hektar, sammanlagt dock högst för 15 hektar.* Då jordbruksjordens hektar härvid beräknas, beaktas de delar av brukningsenheten som har överlåtit på ovan i 6 § 1 eller 2 mom. avsett sätt eller beträffande vilka beskoingsförbindelse har ingåtts. *Ovan stadgade marktbelopp justeras enligt förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån på det sätt som stadgas i 9 § lagen om pension för arbetstagare (395/61).*

Gällande lag

10 §

Beloppet av minskad avträdelsepension är 40 procent av pensionstagares fulla avträdelsepension, dock minst 74 mark i månaden.

11 §

Avträdelsepensionstagare, vars rätt till pension uppkommer innan han fyllt 65 år, är skyldig att deltaga i bekostandet av sin avträdelsepension genom att såsom engångsavgift erlægga ett belopp, som erhålles genom att avträdelsepensionens grundförsäkringspremie multipliceras med antalet fulla år som återstår från det avträdelsepensionen började utgå till den tidpunkt, då pensionstagaren fyller 66 år.

Ovan i 1 mom. avsedd grundförsäkringspremie är 25 mark per varje full hektar jordbruksjord som beaktas vid beräkandet av avträdelsepensionen. Då i 1 mom. avsedda pensionstagare är två eller flera, bestämmes för dem först en gemensam grundförsäkringspremie, som per ovan avsedd hektar är 37,50 mark om pensionstagarna är två och 50 mark om de är tre eller flera. Pensionstagarnas andelar av den gemensamma grundförsäkringspremien bestämmes genom att premien delas i proportion till deras fulla avträdelsepensioner.

Försäkringspremien skall betalas innan avträdelsepension börjar utgå. Har pensionsökande konstaterats vara insolvent, kan försäkringspremien avdragas från avträdelsepensionen på sätt som är stadgat i 12 § 4 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare och i stadganden som utfärdats med stöd av den.

Har försäkringspremie ej betalats eller utredning om oförmågan att betala premie ej tillställts pensionsanstalten inom sex månader från det pensionsbeslutet gavs, förfaller pensionsbeslutet.

12 §

Avträdelsepension skall sökas inom ett år från det avträdelsen skett, vid äventyr att rätten att erhålla pension annars förverkas. Av synnerliga skäl kan pension dock beviljas även på försenad ansökan.

Avträdelsepension beviljas från ingången av månaden efter den då besittningen av bruknings-

Förslag

10 §

Beloppet av den minskade avträdelsepensionen för en sådan pensionstagare vars avträdelsepension börjar som minskad pension, är 60 procent av hans fulla avträdelsepensionsbelopp. I annat fall är den minskade avträdelsepensionens belopp 40 procent av pensionstagarens fulla avträdelsepension.

11 §

Avträdelsepension skall sökas inom ett år från det avträdelsen skett, vid äventyr att rätten att erhålla pension annars förverkas. Av synnerligen vägranade skäl kan pension dock beviljas även på försenad ansökan.

12 §

Avträdelsepension erläggs från den tidpunkt då besittningen av brukningsenheten eller en del av den har övergått, eller i fråga om beskogning, då avträddaren i enlighet med beskogningsavtalet upphörde att odla de åkrar som skulle besogas, dock inte förrän han har upphört att bedriva jordbruk.

Gällande lag

enheten eller del därav i enlighet med villkoren i överlåtelsehandlingen övergick från avträdaren, eller, då fråga är om beskogning, då han i enlighet med beskogningsavtalet upphörde att odla de åkrar som skulle beskogas. Avträdelsepension beviljas dock icke retroaktivt för längre tid än sex månader före ingången av månaden efter den då pensionen söktes.

Avträdelsepension utbetalas till ingången av den kalendermånad som följer efter pensionstagarens död.

Börjar avträdare bedriva jordbruksproduktion i större omfattning än i 6 a § 1 mom. är stadgat eller har försäljningsbegränsnings- eller beskogningsförbindelse icke iakttagits, indrages avträdelsepensionen. Är förseelsen ringa eller föreligger annat särskilt skäl, kan pensionen indragas delvis eller för viss tid eller och beslut fattas om att utbetala pensionen till samma belopp som tidigare. Pensionen kan indragas eller sänkas från den tidpunkt då den verksamhet inleddes, som orsakade indragningen, eller då försummelsen skedde.

13 §

I denna lag stadgade marktbelopp justeras i enlighet med de i den allmänna löne- och prisnivån inträffade förändringarna på sätt i 9 § lagen om pension för arbetstagare stadgas.

15 §

Avträdelsepension sökes på fastställd blankett och till ansökan skall fogas av pensionsanstalten föreskriven utredning. Ansökningen skall jämte bilagor tillställas lantbruksbyrån i det lantbruksdistrikt inom vars verksamhetsområde den brukningsenhet finns som avträdelseätgårderna gäller.

Lantbruksbyrån skall insända pensionsansökan jämte sitt eget utlåtande till jordbruksstyrelsen,

Förslag

Pension beviljas dock inte för längre tid än ett år före det ansökan om pension har gjorts eller äganderätten har övergått.

Om pension i enlighet med denna paragraf borde erläggas för en del av en kalendermånad betalas dock inte pension för denna månad.

13 §

Om avträdaren börjar bedriva jordbruksproduktion i större omfattning än i 6 a § 1 mom. är stadgat eller om försäljningsbegränsnings- eller beskogningsförbindelse inte har iakttagits, indras avträdelsepensionen räknat från den tidpunkt då den verksamhet inleddes som föranleder indragningen eller då försummelsen inträffade.

Om det jordbruk avträdaren har bedrivit eller den försummelse av avtal som han har gjort sig skyldig till bör anses vara ringa eller om vägande skälighetsynpunkter annars talar för det, kan pensionen indras delvis eller för viss tid eller beslut fattas, om att pensionen betalas oförändrad.

Rätten till avträdelsepension upphör vid ingången av månaden näst efter pensionstagarens dödsdag.

15 §

Lantbruksdistriktets lantbruksbyrå skall till pensionsanstalten avge utlåtande om huruvida de i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, 6 b § och 7 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för erhållande av avträdelsepension föreligger.

Om lantbruksbyrån anser, att i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av avträdelsepension inte föreligger, eller om jordbruksstyrel-

Gällande lag

som till pensionsanstalten skall avgiva utlåtande, om, huruvida förutsättningarna för erhållande av avträdelsepension föreligger.

Jordbruksstyrelsen kan inom de gränser den bestämmer överföra i 2 mom. avsedd beslutanderätt på lantbruksdistriktens lantbruksbyråer. Anser lantbruksbyrå att i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a § eller 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av trädelsepension inte föreligger, avges utlåtande till pensionsanstalten dock alltid av jordbruksstyrelsen.

16 §

Pensionsanstalten avgör pensionsansökningar samt *handhar* andra uppgifter i anslutning till fastställandet och utanordningen av pensioner. Pensionsanstalten har inte rätt att i sina beslut avvika från ovan i 15 § 2 eller 3 mom. nämnt utlåtanden till den del detta gäller i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a § eller 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av avträdelsepension.

Det ankommer på lantbruksbyrå och lantbruksnämnd att jämte pensionsanstalten övervaka att avträdare på sätt som förutsätter i denna lag avstår från att bedriva jordbruk och att försäljningsbegränsnings- och beskojningsförbindelserna blir uppfyllda.

17 §

Pensionsansökan kan handläggas och pension beviljas villkorligt före avträdelsen. I fråga om överlåtelse av brukningsenhet eller del därav hålles därvid jordbruksstyrelsens köpeanbud angående överlåtelsen *eller ett utkast till överlåtelsehandling*, vilket undertecknats av pensionssökanden och förvärvaren, *som grund*. En förutsättning för erläggande av pension är, att en överlåtelsehandling enligt köpeanbudet eller utkastet, en beskojningsförbindelse eller till riktigheten officiellt styrkta avskrifter av dem tillställs pensionsanstalten.

Har överlåtelsehandling, beskojningsförbindelse eller avskrifter av dem icke tillställts pensionsanstalten inom sex månader efter det villkorligt pensionsbeslut gavs, förfaller beslutet.

Om avträdelsepension beviljas villkorligt, anses såsom begynnelsestidpunkt för pensionen vid tillämpningen av stadgandet i 11 § 1 mom. ingången av den kalendermånad, under vilken det villkorliga pensionsbeslutet gavs.

Förslag

sen för vissa grupper av pensionsfall har beslutat så, skall utlåtandet till pensionsanstalten ges av jordbruksstyrelsen.

Lantbruksmyndigheten avger också till pensionsanstalten utlåtande om huruvida även andra än i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension föreligger.

16 §

Pensionsanstalten *handhar avgörandet* av pensionsansökan samt andra uppgifter i anslutning till fastställandet och utanordningen av pensionen.

Pensionsanstalten, *pensionsnämnden och försäkringsdomstolen* har inte rätt att i sitt beslut avvika från *lantbruksbyråns eller jordbruksstyrelsens* utlåtanden till den del beslutet berör i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, *6 b §* och 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension.

Det ankommer på lantbruksbyråerna och lantbruksnämnderna att jämte pensionsanstalten övervaka att *avträdelsepensionstagaren* på det sätt som förutsatts i denna lag avstår från att bedriva jordbruk och att *förbindelserna om försäljningsbegränsningar och beskojning* uppfylls.

17 §

Pensionsansökan kan handläggas och pension beviljas villkorligt före avträdelsen. *Som grund betraktas då* jordbruksstyrelsens köpeanbud angående överlåtelsen, utkast till överlåtelsehandling, vilket har undertecknats av pensionssökanden och förvärvaren, *eller beskojningsavtal*. En förutsättning för erläggande av pension är, att en överlåtelsehandling enligt köpeanbudet eller utkastet, en beskojningsförbindelse eller till riktigheten officiellt styrkta avskrifter av dem tillställs pensionsanstalten.

Då en pensionsansökan avgörs med stöd av ett köpeanbud, ett utkast till överlåtelsehandling eller en beskojningsförbindelse anses som i 2 § 1 punkten och 2 b § 1 mom. 5 punkten avsedd överlåtelsestidpunkt den tidpunkt då ifrågakvarande dokument har undertecknats.

Gällande lag

Avträdelsepensionstagare äger rätt att av pensionsanstalten erhålla bindande förhandsbesked om, huruvida av honom eller av ägaren till den lägenhet, som varit föremål för avträdelse, *planerad åtgärd* föranleder att pensionen enligt 12 § 4 mom. indrages.

18 §

Jordbruksstyrelsen kan med gårdsbrukets utvecklingsfonds medel köpa i denna lag avsedda lägenheter och områden för att enligt lagen om gårdsbruksenheter användas som tillskottsområden.

Likaså kan jordbruksstyrelsen med gårdsbrukets utvecklingsfonds medel köpa sådana lägenheter och områden, som icke är lämpliga att användas för ändamål som avses i lagen om gårdsbruksenheter. Vid senare användning av lägenheter och områden av sådant slag skall i tillämpliga delar iakttagas vad i 13, 14 och 15 §§ lagen om avträdelsevederlag är stadgat. Vid bestämmandet av straffränta med stöd av 14 § 2 mom. lagen om avträdelsevederlag anses såsom övre gräns för straffräntan kapitalvärdet av den avträdelsepension, som skulle ha kunnat bestämmas på grund av det antal hektar jordbruksjord som motsvarar det område, för vars del villkoren icke följts.

Pensionens i 2 mom. avsedda kapitalvärde bestämmes enligt av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder.

19 §

Överlåtes brukningsenhet eller del därav som tillskottsområde till enskild odlare, kan jordbruksstyrelsen bestämma, att i överlåtelsehandlingen skall intagas villkoret, att lägenhetens åker eller del därav skall beskogas inom en viss tid.

Beviljas för finansiering av i 1 mom. avsett köp kredit med stöd av lagen om gårdsbruksenheter, skall i skuldebrevet intagas villkoret, att lånet, såframt icke särskilda skäl till annat förfarande föreligger, skall uppsägas till omedelbar återbetalning, såvida åker som är avsedd att beskogas icke inom utsatt tid har beskogats eller om den tagits i användning för jordbruksproduktion.

21 §

I denna lag avsedd avträdare är berättigad att på villkor och mot premie som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet för sig anordna pensjonsskydd, som är bättre än det avträdelse-

Förslag

Avträdelsepensionstagaren *har* rätt att av pensionsanstalten *få* ett bindande förhandsbesked om huruvida *den åtgärd som han* eller ägaren av den lägenhet som är föremål för avträdelse *planerar* föranleder att pensionen enligt 13 § 1 och 2 mom. *indras eller sänks.*

18 §

Det ovan i 17 § avsedda villkorliga beslutet förfaller, om överlåtelsehandlingen, beskningsförbindelsen eller avskrifter av dem inte har tillställts pensionsanstalten inom sex månader efter det att beslutet gavs.

(Upphävs)

(Upphävs)

Gällande lag

pensionskydd denna lag förutsätter och vars villkor och premier i tillämpliga delar skall fastställas att överensstämmer med villkoren och premierna i det tilläggs-pensionskydd som avses i 11 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

22 §

Kostnader som föranleds av avträdelsepensionerna betalas av statens medel till den del i enlighet med 11 § erlagda försäkringspremier icke förslår för dessa utgifter. De förvaltningsutgifter pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningsutgifterna för dess övriga verksamhet och ersättes åt pensionsanstalten såsom angående förvaltningsutgifterna i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare är stadgat.

Statens i 1 mom. avsedda ansvar avser likväl icke förmåner i enlighet med 21 § och förvaltningsutgifter i anslutning till dessa.

Staten skall, i enlighet med vad genom förordning närmare stadgas, varje år till pensionsanstalten i förskott erlägga ett belopp, som motsvarar vad staten enligt 1 mom. uppskattats komma att erlägga.

23 §

Ändring i pensionsanstaltens ovan i 16 § 1 mom. och 17 § avsedda beslut och undanröjande av sådant beslut får sökas såsom i lagen om pension för arbetstagare är stadgat.

Har pensionsansökan avslagits på grund av att i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a § eller 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension inte föreligger, får ändring i beslutet inte sökas.

Förslag

22 §

De kostnader som föranleds av avträdelsepensionerna betalas av statens medel. De förvaltningsutgifter som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningsutgifterna för dess övriga verksamhet och pensionsanstalten ersätts för dem såsom det är stadgat om förvaltningsutgifter i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare.

Staten skall, i enlighet med vad genom förordning närmare stadgas, varje år i förskott erlägga ett belopp, som motsvarar vad staten enligt 1 mom. uppskattats komma att erlägga.

23 §

I beslut, som ingår i jordbruksstyrelsens utlåtande och enligt vilket förutsättningar för erhållande av i 16 § 2 mom. avsedd avträdelsepension inte föreligger, kan ändring sökas i den ordning som är stadgat i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50).

I annat beslut av jordbruksstyrelsen eller lantbruksbyrå, som har fattats med stöd av denna lag, får ändring inte sökas genom besvär.

I beslut, som pensionsanstalt har fattat med stöd av denna lag, får ändring sökas enligt det som är stadgat i lagen om pension för arbetstagare.

Ändring i beslut får dock inte sökas genom besvär, om pensionsanstalten har avslagit pensionsansökan på den grund att i 1 § 2 mom., 1 a §, 6 §, 6 a §, 6 b § eller 7 § 2 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av avträdelsepension inte föreligger.

Denna lag träder i kraft den 198 .

Denna lag tillämpas om avträdelse sker eller, då pensionen grundar sig på i 17 § lagen om avträdelsepension avsett villkorligt beslut, såvida

Gällande lag

Förslag

sagda beslut ges efter år 1985. Denna lags 8 och 13 §§ tillämpas dock också på de fall då överlätseln har skett eller det villkorliga beslutet getts före år 1986.

De i 9 § denna lag stadgade markbeloppen motsvarar det för år 1985 fastställda löneindextalet.
